

Gemensamma mål 2008-2010

Hur gick det?

Sammanfattning

Mycket har hänt inom nätverket Kulturarv Östergötland för att lyfta betydelsen av vårt kulturarv och tillgängliggöra det under de tre år det regionala kulturarvsprogrammet sträckt sig. Utan tvekan rör vi oss i rätt riktning, men det finns mycket mer att göra.

Arbetet för att nå de gemensamma målen har mycket handlat om nätverksarbete över hela ABM-fältet, men också utnyttjande av modern teknik för att nå ut med vårt arbete. Intresset för kulturarvsfrågorna i vår region har stärkts genom fortgående samarbeten och speciella projekt. Bibliotekens lokalhistoriska rum är ett påtagligt område som utvecklats liksom områden inom exempelvis historisk film och nu senast ljud.

Ute i kommunerna har mängder av projekt inom kulturarvsfältet genomförts, inte minst i arbete mot barn och unga, men också till viss del inom kulturturismfältet. Här liksom i arbetet med våra invandrargrupper finns ännu mycket att göra. Här finns en potential som vi inte riktigt utnyttjat än.

Inledning

I det regionala programmet för perioden 2008-2010 har Kulturarv Östergötlands parter valt att peka ut fyra målområden som skulle gälla för den angivna tiden. Utgångspunkten har varit en strävan att lyfta fram betydelsen av kulturarvet i samhället och tillgängliggöra det för nya grupper. Alla aktörer har på olika sätt arbetat med dessa målområden inom sina verksamheter. Vi har här valt att ta upp några av de synbara aktiviteter som kan knytas direkt till det samarbete vi har haft i nätverket Kulturarv Östergötland.

De fyra målområdena för 2008-2010 har varit:

- Att stärka det lokala kulturarvsarbetet
- Att skapa långsiktiga och gemensamma digitala lösningar
- Att skapa fungerande samarbete kring kulturarvspedagogiken
- Att stärka och utveckla samarbetet kring kulturturism

Att stärka det lokala kulturarvsarbetet

När det gäller att stärka det lokala arbetet med kulturarvet har vi i nätverket gjort resor till länets samtliga tretton kommuner under perioden. Givande möten har genomförts där kommunerna själva varit sammankallande och där vi från regionen både lyssnat av hur man arbetar nu och hur man vill arbeta framåt. Under, innan och efter resorna har vi fört en fortlöpande diskussion om gemensam programskrivning regionalt och kommunalt. Flera kommuner har under perioden kommit igång med egna kommunala kulturarvsprogram, med stöd från Kulturarv Östergötland. I kommunbiblioteken har arbetet med lokalhistoriska rum utvecklats starkt. Alla kommuner har numera en lokalhistoriskt ansvarig och ett nätverk för dessa träffas regelbundet. Rummen har utvecklats till forskarmiljöer där oftast datorer, databaser och lokalhistorisk film har en given plats. Vi upplever att statusen för det lokalhistoriska arbetet på biblioteken har höjts betydligt under perioden. För att öka förankring och stärka det lokala kulturarvsarbetet har en av kulturarvsdagarna varje år lagts utanför Linköping. Dessa dagar i Mjölby, Söderköping och Boxholm har engagerat kommunen och andra aktörer på ett mycket positivt sätt och gett en skjuts till det lokala

arbetet. Kulturarv Östergötland har dessutom verkat för att i olika projekt stärka lokalt engagemang kring exempelvis torp, filmer och kulturmiljöer.

Att skapa långsiktiga och gemensamma digitala lösningar

Kulturarv Östergötland har aktivt verkat för att förbättra tillgängligheten till vårt kulturarv och öka långsiktighet och gemenskap kring de digitala lösningarna på flera plan. En helt ny hemsida har tagits fram under perioden. Den nya sidan har en ny och mer lättnavigerad design som rönt mycket uppskattning. En annan viktig fråga under året har varit kart/samsökning mellan databaser. På hemsidan finns numera en kartsökning som ger en förenklad ingång till några utvalda databaser. För att utveckla den och andra samsökningar har vi varit aktiva både regionalt och nationellt under programperioden. Tillsammans med andra kulturarvportaler har vi fört en gemensam diskussion kring gemensamma frågor och på några plan redan satt igång ett samarbete. Några konkreta samarbeten som kan nämnas är den nyss nämnda ”Kartsök” och att samarbetet mellan portalerna manifesterats i det som från hösten 2010 kallas ”Portalnätverket”. Kulturarv Östergötland har dessutom varit initiativtagare till den ABM-konferens ”Hur tillgängliggör vi vårt kulturarv?”, som lockade 110 deltagare från hela landet i oktober 2010. Diskussioner har parallellt förts om ett närmande till nationella initiativ av typen K-samsök. På regionalt och lokalt plan har Kulturarv Östergötland varit drivande i att söka gemensamma lösningar kring insamling och tillgängliggörande i nätverken Östgötabild, Östgötafilm och Östgötaljud. Inom dessa områden har också nationella kontakter tagits och regionala och nationella konferenser och möten genomförts.

Att skapa fungerande samarbete kring kulturarvspedagogiken

Att paketera kulturarvet pedagogiskt och nå nya grupper har även det varit ett målområde under perioden. Genom den nya förbättrade hemsidan har vi syftat till att hitta nya spännande vägar in till vårt kulturarv. Med hjälp av serier som ”Månadens film” och ”Månadens ljud-, bild, person och byggnad” har vi sökt lyfta fram små företeelser på ett nytt och spännande sätt. På den nya hemsidan har vi också startat en alldeles ny avdelning som kallas ”För skolan”, med speciellt utformade ingångar. Samarbete har sökts med skolor och andra pedagogiska aktörer under den angivna tiden, likaså med pedagoger på andra håll inom ABM-området. Några konkreta samarbeten har också kommit till stånd. Genom de årligen återkommande ABM-dagarna har Kulturarv Östergötland också kommit i kontakt med lärarutbildningen i Linköping.

Att stärka och utveckla samarbetet kring kulturturism

I skärningspunkten mot det sista målområdet som handlar om att stärka och utveckla samarbetet kring kulturturism har också flera projekt drivits under perioden. Främst av dessa kan nämnas ”Linköping genom tiderna” som i flera delprojekt syftat till att lyfta fram just Linköpings kulturarv på ett nytt spännande sätt. Filmer, kartor, bilder och ritningar har med modern teknik lyfts fram via hemsidor, databaser och handdatorer både till turister, till skola och till andra. Här kan också nämnas det närmande som skett till ett par turismutbildningar i Linköping. Den ena en gymnasial utbildning på Infokompgymnasiet och den andra en universitetsutbildning som ligger under avdelningen ISAK. Kulturturismen har lyfts fram på våra kulturarvsdagar, inte minst den i Boxholm våren 2010. Kontakter har tagits med Östsvenska turistrådet och en representant därifrån har också varit med på ledningsgruppsmöte våren 2010.